

To Dokumenter vedkommende Tyreholdet i Stendrup By i det 16de Aarhundrede.

Meddelte af Cand. jur., Proprietær Thygesen af Lykkesgaard ved Kolding, tidligere af samme i 1885 meddelte til Saulinger til jydsk Historie og Topografi.

Aar 1575.

(Originalerne bevares paa Stenderupgaard.)

Vi efterskrevne Magnus Jørgensen i Stubbum, Herredsfoged i Tyrstrup Herred, Iver Pedersen i Stubbum, Hans Dinsen i Gammelby, Sandemænd i forskrevne Herred, kundgjøre, at Aar efter Christi Fødsel 1575 den Tirsdag næst før St. Hansdag Midsommer, da var skicket for os og menige Herredsmænd, som den Dag Ting søgte, beskeden Dannesvend Jens Pedersen i Stendrup *) Sandemand, bedes, fik og fremledte et fuldt Tingsvinde af otte trofaste Dannemænd, som vare Jørgen Iversen i Sigling, Peder Jepsen i Hvindrup, Jep Markvardsen, Jens Persen i Bjert, Nis Mikkelsen, Jes Nielsen i Hejls, Jep Knudsen i Vonsild og Jørgen Hansen i Simmersted, hvilke forskrevne otte Dannemænd udginge og velberaadte igjen indkomne, vunde alle sandregtelig paa Tro, Sjæl og Sandhed, at de forskrevne Dag saa og hørte, at blev vunden inden Ting, at alle Stendrup Bymænd var bleven tilens med hverandre

---

*) et af de inkorporerede slesvigske Sogne.

om tre Tyre at holde baade Vinter og Sommer, og det Stykke Eng, som haver været dertil af Arilds Tid, som kaldes Tyre-Mader, det skal blive dertil, som det haver været, item efterdi at samme Eng er ikke nok til at holde tre Tyre udaf, da haver hver Mand i Byen bevilliget, at der skal udlægges en Ager udi Trind Lykke fra Byen og ud til Loftskou Dam(?) over hver Mands Jord otte Alen bred, saa den kan erjes (pløjes) otte Alen bred ud fra Gaarden, og skal samme forskrevne Eng og Jord skiftes udi tre Parter mellem de tre Mænd, som Tyrene holder, saa at den ene kan ske saa godt Skjel som den anden; ydermere blev det ogsaa talet, at saamange Køer, som hver Mand haver flere end fire til hver Otting, dem skulde de give 2 Sk. lübs. af hver Ko og Inderster to Skilling lübs. af hver Ko, thi de lægger ingen Jord ud; men Præsten skal være fri uden med den Ager, som forskrevet staaer; der skal de bruge tvertover hans Jord ligesom over de andre Bymænds, som forbemeldt er. Item skal og alle 3 Tyre følge Hjorden om Sommeren, men om Vinteren maa de skifte dennom det imellem enten efter Ottingstal eller efter Køerne, som hver Mand haver til; men kunne de ikke selv enes derom, da skal tolv af de ældste Bymænd sige dem det imellem, det skal være tre Mænd af hver Fjerdings. Item skal samme tolv Mænd sige paa, om der klages, at Tyrene ikke vare enten saa skikkelige eller saa fødte, som der sig burde; da skulle de lægge andre dertil, som dennem baade kunne og ville føde og holde, som det sig burde og ret kunde være. Item blev og saa talet, at ingen Mand skal have mere Kræ til Græs om Sommer end som han kan føde om Vinteren paa sit eget Foder, fordi at de kan ikke lægge deres Græsgang

paa dette Enemærke, og paa det sidste blev det ogsaa „gluderitt“, at hvilken som ikke vilde holde alle forskrevne Punkter, thi det er hver Mands Gavn, da skal han give min naadigste Herre 1 Gulden og Lehnsmand 1 Mark og Fogden en Mark lüb. og alle Bymænd en Tønde Øl. — Datum ut supra.

1586.

Vi efterskrevne, Peder Pedersen i Strarup, Herredsfoged i Tyrstrup Herred, Hans Dinsen i Gammelby og Jens Nielsen i Sjølund, Sandemænd i samme Herred, evindeligen med Gud kundgjøre vi, at Aar efter Christi Fødsel 1586, Tirsdag, som var den 31te Maj, da var skikket for os og menige Herredsmænd, som den Dag Ting søgte, ærlige Dannesvend Jens Pedersen i Stendrup, Sandemand i forskrevne Herred, der da bedes, fik og fremledte et fuldkomment Tingsvinde af 8 trofaste Dannemænd, som vare Laue Kock i Groninghøj (Grønninghoved), Jerk Persen, Jens Andersen i Sjølund, Iver Nielsen, Jerk Jespersen i Heils, Eskel Gregersen, Hans Nielsen i Vorgaard og Knud Pedersen i Bigvra (?)*, hvilke forskrevne 8 Dannemænd udginge og velberaadte igjen indkomme, vunde og sagde paa deres gode Tro, Sjel og Sandhed, at de saa og hørte inden Tyrstrup Herreds fire Tingstokke for Dom og Ret, at Jens Persen i Stendrup lod læse en Grand-Vide inden Tinge; som Stendrup Bymænd havde alle vedtagen, som var udgiven i det Aar, som man da skrev 1575, Tirsdagen næst for St. Hans Dag Midsommer, udi hvilken Grandvide de havde vedtagen at holde 3 Tyre i Stendrup By, og var benævnt, hvad de skulde have derfor, som dennem

---

*) I et andet Dokument nævnes Bygvraa.

holdt, og saa havde de vedtagen, at Ingen i Stendrup skulde have mere Kræ til Græsning om Sommeren, end som han kunde føde paa hans eget Forindh om Vinter og derpaa begjærede Jens Pedersen i Stendrup en Dom af Peder Pedersen Herredsfoged, om de burde ikke at holde samme Grandvide, som er vunden og bestanden inden Ting og „forseldh“ (forseglet). Da efter slig Bevist og og efter deres egen Grandvide og Vedtægt, da fandt Peder Pedersen Herredsfoged de Stendrup Bymænd til at holde saavidt som deres eget udgivne Brev og Segl formelder og indeholder og imedens samme Breff og Segl og Grandvide stander ved sin fulde Magt, som Stendrup Grand- og Bymænd haver selv vedtagen at holde. Actum ut supra.